

İTÜ

11 0 Ekim 2011

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANLIĞI
Bütçe Performans Birimi
Sayı : B.30.2.İ.T.Ü.0.70.82.01/ **975**
Konu : Tasarruf Tedbirleri Hk.

GENELGE

2011/10

Üniversitemizdeki Eğitim ve Öğretim hizmetleri yerine getirilirken, kamusal kaynaklarımızın etkili verimli ve ekonomik kullanılması artan ihtiyaçların giderilmesi bakımından son yıllarda giderek daha çok önem kazanmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, sorumludur.

Bu nedenle, Tasarruf Genelgeleri gereğince, Elektrik ve Su tüketiminde uygulanacak tasarruf önlemleri ekli listede belirtilmekte olup, gerekli hassasiyetin gösterilmesi konusunda gereğini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Muhammed Şahin
Rektör

EK :
Tasarruf Önlemleri Hakkında Liste (3 Sayfa)

Dağıtım :
Tüm Teşkilat

Elektrik Tüketiminde Uygulanacak Tasarruf Önlemleri

-Şartnamelere uygun olmayan ve TSE damgası bulunmayan elektrik malzemeleri kullanıldığından, sık arızalar meydana gelmekte, bunun neticesinde yangın tehlikesi artmakta, elektrikle çalışan cihaz ve makineler arızalanmakta, hatta yaralanma ve ölümler olabilmektedir. Bu nedenle, elektrik tesisatının değiştirilmesi veya onarımını gerektiren durumlarda, gerek emniyet gerekse tasarruf maksadıyla TSE damgası bulunan malzemeler kullanılmalıdır.

-Kullanılmayan bina, tesis ve bölümlerde elektrik ana sigorta/şalterden kesilmelidir.

-Herhangi bir oda veya çalışma yerinde birden fazla lamba veya flüoresan olması halinde, sadece aydınlatmaya yetecek miktarda ışık kullanılmalıdır. (Örneğin 4 flüoresandan 1 veya 2 tanesi kullanılmalıdır.) Bu maksatla, lüzumsuz olan ışıklar yetkili kişilerce tespit edilerek, devreleri bizzat elektrik sorumlusu tarafından iptal edilmelidir.

-Odadan veya ortamda ayrılırken lambalar kapatılmalıdır.

-Haftalık kontrol ve muayeneler esnasında bütün elektrik hatları gözden geçirilmeli, telefon kablolarının elektrik direk ve tellerine temas etmesine müsaade edilmemeli, elektrik tellerinin ağaç dallarına temasının lüzumsuz yere elektrik kaybına neden olduğu daima göz önüne alınmalıdır. Çatıya temas ederek yangına neden olabilecek kablolar tespit edilerek uygun şekilde değiştirilmelidir.

-Elektrikle ilgili tasarruf yazıları büyük puntolar halinde personelin devamlı olarak bulunduğu yerlerde herkesin dikkatini çekecek şekilde asılmalı, her fırsatta tasarrufun önemi personele açıklanarak tasarruf bilinci yaratılmalıdır.

-Elektrik tasarrufu nedeniyle emniyet zaafa uğratılmamalı. Zorunlu olmadıkça elektrik enerjisi ısıtma ve mutfakta kullanılmamalıdır.

-Dış aydınlatmanın otomatik kontrollü için zaman saatli ve fotosel kontrollü açma-kapama tertibatı kullanılmalı, Doğal ışığın o anki durumuna göre dahili aydınlatmayı kontrol etmek için fotoselli kontrol tertibatının kullanılabilirliği araştırılmalıdır.

-Doğal aydınlatmanın kullanımı daha iyi olup, ortam doğal aydınlık avantajını daha iyi kullanacak şekilde düzenlenmesi halinde elektrik faturalarında gerçek bir azalma sağlanabilir. Bu nedenle hassas işler, gün ışığının yeterli olduğu pencere önlerinde yapılmalıdır.

-Lambaların ve armatürlerin tozu alınmalıdır. Tozlanan armatür ışığın % 50'sini yayar, % 50'sini yutar. Bunları temiz tutmakla daha fazla enerji harcamadan aydınlatma seviyesi artırılır. Bu nedenle lamba ve armatür temizliği sık sık yapılmalıdır.

-Yerler, duvarlar ve tavan için renkli ışıklar kullanılabilir. Daha büyük yansımaya değeri, mevcut aydınlatmanın daha fazlasını sağlar. Tavan ve duvarların rengi, aydınlatma verimliliğini etkilediği için, ışığı daha iyi yansıtması bakımından bu yüzeyler açık renkli boya ile boyanmalıdır.

-Temizleme periyotları sırasında aydınlatma seviyelerinin azaltulmasını sağlayacak bir anahtarlama metodu sağlanmalı ve alternatif olarak temizlik personeli sadece temizlemekte olduğu bölgede aydınlatma yapılması gereğinin bilincinde olmalıdır.

-Elektrik sayaçları ve kompanzasyon sistemi sürekli faal tutulmalıdır.

-Aydınlatma sistemleri, emniyet ve güvenlik ihtiyaçları dışında, sadece insanların buldukları yerlerde kullanılmalıdır.

-Lambaların değiştirilmesi yeterli ve ehliyetli personel tarafından yapılmalıdır.

-Yedek güç kaynağı (jeneratör) zorunlu hallerde devreye sokulmalıdır.

-Görevli personele gereksiz aydınlatmayı söndürmesi bilinci kazandırılmalıdır.

-İç mekan kullanımı için tasarlanan lambalar dış aydınlatmada kullanılmamalıdır. Örneğin soğuk su ile temas etmesi durumunda ince camlı lamba kırılacağından harici aydınlatma için tavsiye edilmez.

-Spesifik yerleri (sahne v.s.) aydınlatmak için düşük voltajlı halojen lambalar ile uzun ömürlü ve verimi yüksek enerji tasarruflu lambalar kullanılmalıdır.

-Aydınlatma sistemlerinde (panolarda ışık ve priz sortilerde) uygun otomatik sigorta veya v-otomat sigorta, ana dağıtım panolarında ise kompakt şalterler kullanılmalıdır.

-Aydınlatmada renk uyumu ve aydınlık seviyesini karşılayacak en etkin lamba kullanılmalıdır. Yeni tasarımılanmış bir aydınlatma tesisatı gözden geçirilirken ilk yapılacak iş lamba türüne bakmaktır. Eğer kullanılan lambanın etkinlik faktörü düşük ise, enerji israfını önlemek için daha verimli lamba seçilmelidir.

-Lambaların yaydığı ışığı verimli bir şekilde kullanarak enerji tasarrufu yapmak için ışığın aydınlatılan yüzeylere etkin ve amacına uygun ulaştırılmasını sağlayacak armatür seçilmelidir.

-Lambaların ekonomik ömürlerinin dolması halinde elektriksel enerji girişi aynı kaldığı halde, ışık kapasitesinin sadece bir kısmını yayacakları için verimlilikleri azalacaktır.

-Enerji tasarrufu sağlamak için ekonomik ömürleri dolan lambalar yenileri ile değiştirilmelidir.

-Fluoresan lamba kullanımında endüktif balastlı floresan lamba yerine enerji tüketimi daha az elektronik balastlı floresan lamba kullanılmalıdır.

-İşletme ve kurumlarda bireysel olarak elektrik ocağı, elektrik sobası ve elektrikli ısıtma cihazları kullanılmamalıdır.

-Elektrik faturaları zamanında ödenmelidir.

-Elektrik enerjisi tasarrufuna ilişkin tedbirler sürekli olarak alınmalı, takip edilmeli ve denetlemelerde aranmalıdır.

Su Kullanımında Uygulanacak Tasarruf Önlemleri

-Su dağıtım ve iletim tesisatında TSE damgası olmayan malzeme kullanılmamalıdır.

-Su şebekesi devamlı gözetim altında tutulmalı, su sızdıran bozuk musluk ve rezervuarlar mutlaka tamir edilmelidir.

-Kullanılmayan bina ve bölümlerin suları ana besleme vanalarından kesilmelidir.

-Çeşme sayısı ihtiyacı karşılayacak şekilde asgari düzeyde tutulmalıdır.

-Buharlaştırmanın yol açtığı su kaybını önlemek bakımından, bahçe veya çim sulama işleri güneşin batışından sonra yapılmalı, yağışlı günlerde sulama yapılmamalıdır.

-Çalışma saatlerinin bitiminden sonra, açık bırakılan ve su israfına neden olan muslukların kontrol edilerek kapatılması konusunda nöbetçi personele sorumluluk yüklenmeli ve takibi yapılmalıdır.

-Suyun tasarruflu kullanımı konusunda çalışanlar bilinçlendirilmeli, birim amirleri personelini özendirmeli ve bilgilendirmelidir.